

Ein hóttan

STØÐAN í tí fyrrverandi Sovjetsamveldinum er alt annað enn góð. Tær broytingar, sum summi vestanfyri trúðu fóru at koma alt fyri eitt, nú kommunisman fall, tykjust at ganga ógvuliga seint. Tað er ikki bara at siga tað: bráddliga at broyta eitt risaveldi við nógvum ymsum lýðveldum, sum í meira enn 70 ár hevur verið undir einum hørðum totaliterum stýri.

ØLL — ella næstan øll — vóru vit fegin um, at demokratisk viðurskifti fingi fótafesti í hesum stóra landi. Nú fór alt at blíva øðrvísi og betri. Nú fóru sovjetbúgvur at gerast demokratiskir eins og vit, og nú fór fríur marknaðarbúskapur at hava við sær, at livifótturin fór at vaksa. Nú kommunistiska hóttanin var horvin, fór at verða betri at

vera vesturlendingur — og eisini sovjetbúgvi.

NÚ nakað er fráliðið, síðan kommunisman fekk mønstingin, ræður tó framvegis stór óvissa. Hernaðarliga hóttanin er loyst av av eini aðrari hóttan: nevniliga kravinum frá fólkinum at fáa mannsømilig kor at liva undir — at fáa mat í munin og annars tað, ið náttúrliga hoyrir til eitt samfelag eftir vesturlenskum mynstri.

MEN tað manglar nógv fyri ikki at siga heilt nógv í fyrr enn fyrrverandi Sovjet fer at líkjast og javnmetast við okkara vesturlensku samfeløg. Hvussu skal eitt so stórt samfelag, sum hevur brúkt nær um alla orku og alla vitan til at menna stríðsmegina, nú bráddliga, eftir stuttari tíð, leggja um til at framleiða vanligar gerandisvørur! Vit

siggja, hvussu hart niður skurðurin í vesturlensku hernaðarframleiðsluni nívir okkara samfeløg. Tá kann ein bara ímynda sær, hvussu nógv torførari tað man vera hjá sovjetbúgvum at leggja hernaðarframleiðsluna um til aðra framleiðslu.

EINGIN ivi er um, at vesturheimurin er noyddur til at vísa granna okkara fyri eystan størri ans og virðing. Hjálpa vit ikki hesum landi — londunum — upp á føtur, so kann hetta koma okkum aftur um brekku. Júst í hesum døgum hoyra vit gomlu ávaringarnar frá sovjetiskum leiðarum endurtiknar: at tekur vesturheimurin ikki neyðar-rópið frá sovjetiska búskapinum í álvara, so kann henda, at landið aftur endar í kommunistiskum einaræði. Herurin kann taka valdið nær tað skal vera. Hetta er tað vit nú hoyra

aftur og aftur.

MEN hvat kann vesturheimurin tá gera! Neyvan er nøkur patentloysn, men vit mugu í hvussu er gera okkum greitt, at tað er ikki nokk við at senda matvørur og so halda væl til standa. Her má okkurt meira gerast. Tað kann neyva vera nakar ynskidreymur, at vit fáa eitt nýtt kommunistiskt stýrt Sovjet, sum fer undir aftur dubbingina og sum harvið tvingar sperdu vesturlensku búskapirnar at fylgja við. Onkur loysn má finnast. Men fyrsta treytin er viljin til at lurta og hareftir at fremja orð í verki. Sum støðan er nú, er framvegis talan um eina hóttan eystanifrá. Tað er hesa hóttan, vit øll í felag mugu royna at fáa tilbukt við.

Framtíðarmøguleikar ikki bert góðsking - eisini ótroytt fiskasløg

Í 1980-unum livdi høvuðsvinna okkara sum í einum vakstrarhúsi. Vinnan var bæði vard og loftað. Úrslitið varð, at vit hildu, at alt bar til at framleiða, og aðrir vistu hinvegin á, at fá ting kundu seljast.

Í dag er støðan mest at kalla óvugt. Í dag vísa selufólk á, at nógv ber til at selja, bert vit kunnu framleiða tað í kapping við onnur. Solumøguleikarnir eru fyrsta stigidi í eini sunnari útvikling inn- fiskivinnuna.

Nógv verður skrivað og tosað um góðsking, og eingin ivi er í minari sál um, at hetta er ein vegur fram. Endaligi málsetningurin má vera at rokka so tætt at brúkarinum sum gjørligt, tí har er tann besti og rættasti prisurin. So alt gott um góðskingarpriði.

Vit eiga tó ikki at

Tummas Arabo, landsstýrismaður skrivar:

gloyma, at tað eru ótroytt fiskasløg í føroyskum sjógvum. Fiskasløg vit hava møguleikar at fiska, sum ikki koma til viðgerðar í Føroyum, men sum møguleikar áttu at verið fyrri at fingið til haldar. Fyri at nevna nakað «i fleng» kann nevast svartkjaftur, langaspori og makrel-

ur.

Hyggja vit nú eftir makrelinum, siggja vit í blaðunum, at norðmenn í 1990 útfluttu 80.000 tons av rundfrystum makreli til Japan, og í 1991 útfluttu teir 140.000 tons. Virði 1,1 milliard. Hetta er nakað, vit litið og einki hava gjørt við. Fyri at fáa eina roynd av hesum marknaðinum, so gjørði Bakka-frost íløgur síðsta ár, ið gjørdur teir ferar fyrri at taka ímóti nakað av makreli. Landsstýrið var við at stuðla hesi íløg, og úrslitið fyriliggur nú. Innfryst eru umleið 2.800 tons av makreli, og harav eini 1.200 rundfryst til Japan. Virðið av framleiðsluni liggur umleið 14 mió. kr., ið eru ávikavist býtt uppá økt útflutningsvirði og minkað innflutningsvirði (agn).

Royndin er nú gjørd, og

eg haldi hon er nektandi og visir gott framtíð. Átlanin er so at fáa meir nýtslu burtur úr teimum mongdum, sum eru komnar við at finna betri marknað fyrri tann partin av veiðuni, sum fer til agn.

Vist varð á longu tá henda royndin byrjaði, at hetta kundi bert vera ein »stórskalroynd«, tí at innfrystingarkapasitetur uppá 100 tons til makrel er ov litið. Vit skulu helst upp á eini 200 tons í samdøgnið, soleiðis at tað verður áhugavert hjá okkara nótábatum at koma henda vegin, tí sum er kunnu lastir, sum fara upp um 200 tons, ikki viðgerast nógv skjótt til at nøkta tervin, sum keypararnir hava.

Nú er ein leið vist, hvar tað sær út til at verða lønsamt at gera íløgur. Tað undrar meg eitt litið sind-

ur, at privatur kapitalur og privat virki ikki gera íløgur í hesa framleiðslu, tí kunnu norðmenn framleiða 140.000 tons, skuldi tað verið lagamanni hjá okkum at sett nösina upp eftir at fáa 10.000 tons til haldar uttan serligar trupulleikar.

Men tað er so, at skulu íløgur gerast henda vegin, so skulu tær gerast nú, tí makreltiðin byrjar aftur fyrst í august mánaða, og standa tá og mangla ambød og siggja allan makrelin seldan niðri á europeiska meginlandinum, meðan okkara fólk gongur her hendur í lumma, er harmiligt. Men eg meti, við luttøku í tí fyrru royndini, so hevur landsstýrið verið med-

virandi til at vist eina gongda leið.

Eg vil bara vóna, at okkara vinnulivsfólk, sum í 1980-unum helt, at alt bar til, og sum nú í eini tvey ár hevur hildið, at einki ber til, at teir koma at hugsa um, at okkurt ber til, og okkurt skal bera til.

Havast skal í huga, at vit í landsstýrinum eru av tí áskoðan, at vinnulivsfólk skal reka vinnulivið, og politikararnir skulu reka politikk.

Vit skulu skapa fyrirtreytir fyrri vinnulivi og henda royndin, vit hava verið við til at framt við makrelframleiðslu er okkara partur. Nú má vinnulivið taka við.

Umboðsmannaval

Sjúkrakassi Vestmanna Læknadømi býður til umboðsmannaval 16. mars 1992. Veljast skulu 2 umboð fyrri Vestmanna og 1 fyrri Kollafjarðar sókn.

Uppskot til umboð skulu skrivliga vera sjúkrakassanum í hendi í seinasta lagi 2. mars 1992.

Sjúkrakassi Vestmanna Læknadømi Kollafjarður